

**Hogeschool van Amsterdam**  
**Faculteit Gezondheid, Sport en Bewegen**

**Adviesrapport NVAO**

**Bachelor Ergotherapie**  
**Opleidingscode 34574**

**Maart 2025**



## Inhoudstafel

|                                                  |    |
|--------------------------------------------------|----|
| Samenvattend Advies .....                        | 5  |
| Inleiding .....                                  | 9  |
| Beoordeling .....                                | 11 |
| Standaard 1 – Beoogde leerresultaten .....       | 11 |
| Standaard 2 - Onderwijsleeromgeving .....        | 14 |
| Standaard 3 - Toetsing .....                     | 20 |
| Standaard 4 – Gerealiseerde leerresultaten.....  | 25 |
| Eindoordeel.....                                 | 28 |
| Bijlagen .....                                   | 29 |
| Bijlage A – Administratieve gegevens.....        | 29 |
| Bijlage B - Panel.....                           | 30 |
| Bijlage C - Bezoekprogramma .....                | 31 |
| Bijlage D - Geraadpleegde materialen.....        | 32 |
| Bijlage E – Aanbevelingen vorige visitatie ..... | 33 |



## Samenvattend Advies

Op 19 november 2024 heeft een onafhankelijk accreditatiepanel de bacheloropleiding Ergotherapie aan de Hogeschool van Amsterdam (HvA) bezocht. Dit adviesrapport aan de NVAO is onderdeel van een bredere opleidingsbeoordeling binnen het cluster hbo-Ergotherapie. De Bachelor of Science (BSc) Ergotherapie aan de HvA is een vierjarige voltijdse paramedische opleiding van 240 EC. Jaarlijks stromen ongeveer 100 studenten in. Na de opleiding gaan ergotherapeuten als zelfstandig professional aan de slag om door preventie en interventie de dagelijkse activiteiten en participatie van personen, groepen en gemeenschappen mogelijk te maken. Sinds 2022-2023 is de leerroute Interprofessionele Paramedische Zorg (IPZ) aan het portfolio van de instelling toegevoegd. Deze leerroute biedt studenten de kans om interprofessioneel opgeleid te worden, waarbij zij na het tweede jaar de keuze maken voor de richting ergotherapie, oefentherapie of fysiotherapie. Het panel heeft vastgesteld dat de bacheloropleiding Ergotherapie, met inbegrip van de leerroute IPZ-Ergotherapie, voldoet aan de vier standaarden uit het NVAO kader. **Het eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding is daarom positief.**

De opleiding beschikt over een helder profiel, passende beoogde leerresultaten en een goed contact met het beroepenveld. **De BSc Ergotherapie voldoet daarmee aan standaard 1, beoogde leerresultaten.** De opleiding heeft heel wat inspanningen geleverd om de aanbeveling van de vorige accreditatiecommissie rond het stroomlijnen van speerpunten om te zetten in een helder en samenhangend profiel. De bachelor Ergotherapie beschikt nu over een uitgesproken profiel met mooi uitgewerkte speerpunten en een duidelijke visie op het beroep van ergotherapeut. De opleiding is ingebed in zowel nationale en internationale kaders als in de visie en missie van de instelling en faculteit: die samenhang resulteert in een eigen kleur, in een profiel dat het panel graag omschrijft als de HvA ergotherapeut. Voor de beoogde leerresultaten is het recent vernieuwde landelijk competentieprofiel leidend. Dit zorgt ervoor dat de leerresultaten niet alleen actueel zijn maar in hun formulering ook voldoen aan de eisen van domein, niveau en oriëntatie. De opleiding is ten slotte sterk ingebed in het beroepenveld waarbij teamleden deelnemen aan relevante netwerken in binnen- en buitenland. Die verbondenheid komt de actualiteit en de kwaliteit van de opleiding ten goede. Daarnaast zorgen de systematische bijdragen van de Opleidingsadviesraad ervoor dat het profiel, de beoogde leerresultaten en het curriculum ten allen tijde actueel zijn.

De opleiding beschikt over een aantrekkelijke leeromgeving met een coherent curriculum, sterke didactische uitgangspunten, hooggekwalificeerde en bevlogen docenten, goede begeleiding en waardevolle voorzieningen. **De BSc Ergotherapie aan de HvA voldoet daarmee aan standaard 2, onderwijsleeromgeving.** Het curriculum is zodanig opgezet dat het op een aantrekkelijke manier alle elementen bevat uit het profiel, de doelstellingen en de speerpunten van de ergotherapie-opleiding aan de HvA. Bovendien dekt het curriculum de Body of Knowledge, Skills and Attitudes (BOKSA) en de verschillende competenties uit de leerresultaten af. De onderwijskundige onderbouwing van beide leerroutes is grondig overdacht, past bij het profiel van de opleiding en wordt effectief in de praktijk gebracht. Ook

studiebegeleiding is een belangrijke component van de onderwijsleeromgeving voor studenten. De expertise, bekwaamheid en aanwezigheid van de docenten vormen een zeer belangrijke troef voor de opleiding. Ondanks werkdruk en piekbelasting blijven docenten enthousiast, gedreven en zeer betrokken bij de ontwikkeling van ‘hun’ studenten. De opleiding beschikt over uitstekende voorzieningen – expertisecentra, living labs, een praktijkhuis en een bibliotheek met faciliteiten rond zorgtechnologie – die een meerwaarde vormen voor de studenten. De opleiding heeft ten slotte hard gewerkt om de leerroute IPZ te ontwikkelen en uit te rollen. Deze leerroute is een kansrijk initiatief en biedt opportuniteiten voor de verdere professionalisering van zij-instromers en omscholvers. Hoewel er nog geen afstudeerders IPZ waren ten tijde van de visitatie, is het panel ervan overtuigd dat IPZ studenten die voor ergotherapie kiezen de opleiding als startbekwame ergotherapie professionals zullen afronden.

De opleiding beschikt over een passend systeem van toetsing voor beide leerroutes, een uitgebreid arsenaal aan toetsen om het eindniveau vast te stellen, en goed ingerichte en competente gremia om de toetskwaliteit te borgen. **De BSc Ergotherapie aan de HvA voldoet daarmee aan standaard 3, toetsing.** Ten opzichte van de vorige accreditatie heeft de opleiding de kwaliteit van toetsen en beoordelen verhoogd. De toetsprincipes, die aansluiten bij de opleidingsvisie en beroepscompetenties, zijn zorgvuldig uitgewerkt per module. Die modules kennen dan weer een variatie aan toetsvormen die passen bij de respectievelijke leerdoelen. De bestudeerde studentendossiers tonen aan dat de opleiding uitgebreid en nauwkeurig tewerk gaat bij de beoordeling van de afstudeerproducten. De eindcijfers op de verschillende toetsen komen vrijwel allemaal overeen met wat panelleden billijk achten, en de schriftelijke onderbouwing van die scores is over het algemeen uitgebreid en informatief. Ook op dit vlak is heel wat vooruitgang geboekt in vergelijking met de vorige visitatie. Bovendien is hard gewerkt aan de vormgeving van het toetsproces voor de nieuwe leerroute IPZ. Ten slotte wordt de toetskwaliteit op een professionele manier geborgd door het intensieve samenspel van examencommissie, toetscommissie en toetskamer. De rol van de toetskamer als kritische vriend van de opleiding is een voorbeeld van goede praktijk, en dit geldt ook voor de uitwisseling van eindwerken tussen ergotherapie-opleidingen in Nederland.

Studenten die de opleiding succesvol afronden, beschikken effectief over de leerresultaten en beroepscompetenties van een startbekwaam ergotherapeut. **De BSc Ergotherapie aan de HvA voldoet daarmee aan standaard 4, gerealiseerde leerresultaten.** De review van de studentendossiers toont aan dat alle afstudeerproducten voldoen aan de minimumeisen van een Bachelor of Science-opleiding. Bovendien kunnen studenten via de beroepsproducten een meerwaarde creëren voor hun opdrachtgever en/of voor de ontwikkeling van hun beroep. De verzamelde cijfergegevens en de gesprekken met studenten en alumni bevestigen dat de behaalde eindkwalificaties toelaten aan afgestudeerden om dadelijk in te stromen op de arbeidsmarkt en dit in posities die overeenkomen met het niveau en het domein van hun studie. De hoge kwaliteit van de opleiding is ten slotte zichtbaar in het feit dat een groeiend aantal afgestudeerden ervoor kiest om eerst een masteropleiding aan te vatten vooraleer ze zich aanmelden op de arbeidsmarkt.

## **Ontwikkelpunten**

Het panel is positief over de kwaliteit van de bacheloropleiding Ergotherapie die voldoet aan alle standaarden. Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding is er volgens het panel nog ruimte voor verbetering op een aantal domeinen. De volgende suggesties zijn daarom geen formele aanbevelingen maar aandachtspunten die het panel tijdens het bezoek heeft opgepikt en in het rapport heeft verwerkt. Het panel adviseert de opleiding om:

- de eigen kleur van de HvA ergotherapeut in de leerresultaten te verwerken;
- de zeven competentiegebieden/beoogde leerresultaten in sub-criteria en per niveau te operationaliseren;
- ervoor te zorgen dat de dekking van de BOKSA en de competenties in het curriculum is gedocumenteerd;
- meer afspraken en processen op papier te zetten, met behoud van de informele kwaliteitscultuur;
- meer promotie te maken bij studenten voor een buitenlandse studieperiode en daarbij de praktische bezwaren zoveel mogelijk weg te nemen;
- voor een kader te zorgen waarin opleiders uit de professionele praktijk op een duurzame manier deel uitmaken van het docententeam;
- de navolgbaarheid en transparantie bij de beoordeling van afstudeerproducten te versterken door te sturen op een correcte naleving en een consequente archivering;
- ervoor te zorgen dat beroepsproducten in het afstudeerproject de maatschappelijke relevantie en meerwaarde van het ergotherapie-beroep onderstrepen.

Namens het voltallige accreditatiepanel,

Mariëlle Klerks  
Voorzitter

Mark Delmartino  
Secretaris

Datum: 7 maart 2025



## **Inleiding**

### **Instelling en opleiding**

De Hogeschool van Amsterdam (HvA) heeft een breed aanbod van eigentijds onderwijs dat direct aansluit op de beroepspraktijk en de maatschappij. De hogeschool bestaat uit zes faculteiten die verspreid zijn over verschillende campussen in diverse stadsdelen van Amsterdam, waar 4800 professionals werken aan de innovatie van onderwijs en onderzoek ten behoeve van 44000 studenten.

De faculteit Gezondheid, Sport en Bewegen is gevestigd op twee locaties: op de Gezondheidscampus in Amsterdam-Zuidoost worden bachelor- en masteropleidingen aangeboden in onder meer verpleegkunde, fysiotherapie en ergotherapie, alsook scholing voor professionals (LLO). Het onderwijsaanbod voor ergotherapie bestaat uit de bacheloropleiding Ergotherapie met twee leerroutes, de masteropleiding European Master of Science in Occupational Therapy, en het LLO scholingsaanbod. Daarnaast is er het lectoraat Ergotherapie - Participatie en Omgeving, en het Centre of Expertise Urban Vitality.

Ergotherapie is een paramedische opleiding, die wordt aangeboden op hbo-bachelor niveau. Na de opleiding kunnen ergotherapeuten als zelfstandig professional aan de slag om door preventie en interventie de dagelijkse activiteiten en de participatie van personen, groepen en gemeenschappen mogelijk te maken. De bachelor Ergotherapie aan de HvA is een vierjarige voltijdse opleiding van 240 EC. De leiding berust bij een opleidingsmanager, twee teamleiders en vier programmacoördinatoren. Het team dat de opleiding verzorgt, bestaat uit 25 docent-onderzoekers en drie medewerkers voor het secretariaat, het praktijkbureau en de bedrijfsvoering. De bachelor Ergotherapie heeft een opleidingscommissie en een eigen toetskamer. Jaarlijks stromen gemiddeld ongeveer 100 studenten in. De administratieve gegevens van instelling en opleiding zijn opgenomen in bijlage A.

Sinds 2022-2023 is de leerroute Interprofessionele Paramedische Zorg (IPZ) aan het portfolio van de faculteit toegevoegd. Deze leerroute biedt studenten de kans om interprofessioneel opgeleid te worden, waarbij zij na anderhalf jaar de keuze maken of zij als ergotherapeut, oefentherapeut of fysiotherapeut willen afstuderen. De leerroute IPZ wordt geleid door een teamleider en een programmacoördinator die verantwoordelijk zijn voor de inhoud en de aansturing van de docenten in deze leerroute.

### **Beoordeling**

De externe beoordeling van deze opleiding is onderdeel van de clustervisitatie HBO Ergotherapie, die bestaat uit vier bacheloropleidingen in Nijmegen, Rotterdam, Heerlen en Amsterdam. In samenspraak met de andere instellingen en met de centrale diensten van de Hogeschool van Amsterdam heeft de opleiding een panel van deskundigen samengesteld, waarbij is gezorgd voor overlap met andere panels uit het cluster. Dat panel is voorgelegd aan, en goedgekeurd door, de NVAO. De panelleden die de bachelor Ergotherapie aan de HvA hebben beoordeeld, worden in bijlage B voorgesteld.

Voorafgaand aan het bezoek hebben de voorzitter en de secretaris van het panel met de opleiding de beoordeling van de leerroute IPZ besproken en het bezoekprogramma afgestemd. Dat bezoek vond plaats op 19 november 2024, volgens het programma in bijlage C.

Om goed voorbereid aan het bezoek te beginnen, hebben voorzitter en secretaris twee online overlegmomenten belegd met het panel. Tijdens het kennismakingsoverleg in oktober is het doel van de visitatie, de rol en de taken van het panel, en het ter beschikking gestelde materiaal besproken. Nadien heeft het panel het zelfevaluatie-rapport met bijlagen alsook een representatieve selectie van 16 studentendossiers en hun beoordelingsformulieren bestudeerd. Een overzicht van het bestudeerde materiaal is beschikbaar in bijlage D. De panelleden hebben daarop hun eerste indrukken aan de secretaris bezorgd en besproken tijdens een voorbereidend overleg in november. Naar aanleiding van dat overleg heeft het panel ook een Open Spreekuur georganiseerd, waarvoor men zich kon aanmelden maar waarvan niemand heeft gebruik gemaakt.

Tijdens de visitatie heeft het panel nadrukkelijk aandacht besteed aan de leerroute IPZ. In lijn met de afspraken die hierover met de NVAO zijn gemaakt, heeft het panel voor Ergotherapie jaar 3 en 4 van de leerroute IPZ bij Ergotherapie beoordeeld. Daarbij is met name gekeken naar de borging van de beoogde leerresultaten, de vormgeving van het afstuderen en de waarschijnlijkheid dat studenten de beoogde leerresultaten ook daadwerkelijk kunnen realiseren. Die beoordeling is voornamelijk een plantoetsing geworden aangezien er op het moment van het bezoek nog geen afgestudeerde studenten van de leerroute IPZ zijn.

Het panel heeft de beoordeling in onafhankelijkheid uitgevoerd. Die beoordeling gebeurde aan de hand van het beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Nederland (NVAO, 2024). Omdat aan de HvA accreditatie op instellingsniveau is toegekend, heeft het panel de opleiding Ergotherapie beoordeeld volgens vier standaarden: beoogde leerresultaten, onderwijsleeromgeving, toetsing, en gerealiseerde leerresultaten. De opleiding en het panel hebben tijdens deze exercitie aandacht besteed aan de aanbevelingen van het vorige accreditatiepanel (uit 2018) en de resultaten van de midterm review (uit 2022). In bijlage E is beschreven hoe de opleiding de aanbevelingen uit de vorige visitatie heeft opgevolgd.

Aan het einde van de visitatie heeft de voorzitter de opleiding in kennis gesteld van de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Na het bezoek heeft de secretaris een eerste versie van het adviesrapport opgesteld en aan de panelleden bezorgd voor review en feedback. Hun input is meegenomen in een tweede versie, die door de voorzitter is gevalideerd. Dat conceptrapport is vervolgens in februari 2025 toegestuurd aan de opleiding voor een check op feitelijke onjuistheden; de reactie van de opleiding is daarop verwerkt in de definitieve rapportage.

Op initiatief van de opleiding zal een ontwikkelgesprek plaatsvinden in het najaar van 2025. De resultaten van dit ontwikkelgesprek hebben geen invloed op de in dit rapport weergegeven beoordeling.

## Beoordeling

### Standaard 1 – Beoogde leerresultaten

*De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.*

#### Profiel

Het panel stelt vast op basis van de uitgebreide beschrijving in het zelfevaluatie rapport (ZER) en het aanvullend materiaal in de bijlagen dat de bachelor Ergotherapie aan de HvA een ambitieuze opleiding is met duidelijke uitgangspunten en doelstellingen. Daarbij wordt rekening gehouden met zowel de landelijke afspraken rond beroeps- en competentieprofiel als met de strategische visie van de hogeschool en de faculteit. Bovendien verhouden de opleiding en de faculteit zich heel actief tot internationale ontwikkelingen.

Ergotherapie is een brede paramedische opleiding, die wordt aangeboden op hbo-bachelor niveau. Volgens het landelijk opleidingsprofiel worden studenten opgeleid als generalist op basis van het beroepsprofiel ergotherapeut. Het beroep kent zes algemene uitgangspunten: ergotherapie (1) is gericht op dagelijkse activiteiten, (2) is persoonsgericht, (3) wordt zo mogelijk aangeboden in de eigen omgeving, (4) is gebaseerd op bewijs, (5) maakt gebruik van technologie, en (6) is gemeenschapsgericht. Na de bacheloropleiding kunnen ergotherapeuten als zelfstandig professional aan de slag om door preventie en interventie de dagelijkse activiteiten en de participatie van personen, groepen en gemeenschappen mogelijk te maken.

Deze uitgangspunten worden binnen de opleiding van de HvA vertaald naar een programma dat in lijn ligt met de missie en visie van de faculteit en de instelling. De visie van de HvA steunt op vier pijlers: student, kennisinstelling, samenwerken, en Amsterdam. Die pijlers vormen tevens het fundament van het meerjarenplan van de faculteit en komen nadrukkelijk terug in de ambities, missie en visie van de opleiding Ergotherapie. De bacheloropleiding Ergotherapie aan de HvA sluit aan bij de (inter)nationale ontwikkelingen van het beroep, het landelijk beroepsprofiel, het instellingsplan van de HvA en het strategisch meerjarenplan van de faculteit. De missie van de opleiding bestaat uit negen kernwoorden: “wij leiden *toonaangevende* ergotherapeuten op voor de *praktijk*, die personen en gemeenschappen *perspectief* bieden in het mogelijk maken van hun dagelijks en maatschappelijk handelen; door *doen, ondernemen, verbinden, versterken, veranderen* en *vernieuwen*.” Binnen de opleiding wordt bovendien extra aandacht besteed aan twee speerpunten uit het facultaire meerjarenplan: (i) de verbinding tussen onderwijs, praktijk en onderzoek, en (ii) internationalisering en diversiteit. Die speerpunten sluiten op hun beurt aan bij de ambities van de HvA: ‘met partners in de stad impact vergroten’ en ‘duurzaamheid, diversiteit, inclusie en digitalisering zijn overal’.

Tijdens het bezoek heeft het panel in gesprekken met verschillende stakeholders vastgesteld dat die kaders en uitgangspunten niet enkel bestaan op papier maar ook daadwerkelijk leven binnen de opleiding. Bovendien worden ze herkend – en gedeeld - door studenten, docenten, alumni

en beroepenveld. Het panel vindt het dan ook een sterk punt dat alle betrokkenen een zelfde beeld delen van de ergotherapiestudent die afstudeert aan de HvA.

Sinds de vorige accreditatie wordt binnen de faculteit ook een leerroute Interprofessionele Paramedische Zorg (IPZ) aangeboden. Daarmee geeft de instelling gevolg aan het Sectorplan Hoger Gezondheidsonderwijs. Daarin wordt gesteld dat stelt dat interprofessioneel opleiden een voorwaarde is om studenten voor te bereiden op de toekomst. Het plan moedigt de inrichting van brede bachelors aan, waarin flexibele persoonlijke leerroutes en interprofessioneel opleiden centraal staan. Sinds het studiejaar 2022-2023 kunnen studenten zich inschrijven voor de leerroute IPZ aan de HvA. Na anderhalf jaar maken zij de keuze of ze als ergotherapeut, oefentherapeut of fysiotherapeut willen afstuderen. Ten tijde van het visitatiebezoek, in het studiejaar 2024-2025, bevond het eerste cohort IPZ zich in het derde jaar. Van de 18 studenten uit dat cohort hebben er zes gekozen voor ergotherapie. Het panel juicht die ontwikkeling toe en stelt vast dat de faculteit en de opleiding zorgvuldig zijn omgegaan met de ontwikkeling en uitrol van de nieuwe leerroute IPZ. Ook hier constateert het panel dat ergotherapie studenten uit de leerroute IPZ worden opgeleid volgens het profiel van de HvA-ergotherapeut.

### **Beoogde leerresultaten**

De kwalificaties van een beginnend ergotherapeut zijn beschreven in het Competentieprofiel Ergotherapeut. Samen met het Beroepsprofiel Ergotherapie geeft het een actueel en toekomstgericht beeld van het beroep en vormt het de basis voor onderwijs en toetsing. Het competentieprofiel is in opdracht van het Landelijk Opleidingsoverleg Ergotherapie en de beroepsvereniging Ergotherapie Nederland door de zes opleidingen Ergotherapie in Nederland gezamenlijk herzien in 2023. De competenties zijn onderverdeeld in twee niveaus van beheersing – propedeuseniveau en bachelor niveau – en sluiten aan bij nationale en internationale kaders zoals de generieke hbo competenties, de Dublin Descriptoren, het ZelCommodel en het Europees Kwalificatie Kader. De zeven competentiegebieden zijn weergegeven aan de hand van het CanMEDS model en bestaan uit één specifieke en zes generieke competenties: ergotherapeutisch handelen, communiceren, samenwerken, professioneel werken, onderzoeken, innoveren en ondernemen.

Het panel is erg te spreken over de actualiteit van de beroepscompetenties en hun inbedding in relevante kaders. Door het meest actuele competentieprofiel tot leidraad te maken van onderwijs en toetsing is het duidelijk dat de beoogde leerresultaten voldoen aan de eisen van domein (ergotherapie), niveau (bachelor) en oriëntatie (professioneel). Het panel geeft de opleiding wel ter overweging om op termijn ook de eigen kleur van de HvA ergotherapeut te verwerken in de leerresultaten.

Het panel ziet voorts nog ruimte voor de opleiding om de competenties te operationaliseren op elementair, verdiepend en afsluitend niveau: het overkoepelende plaatje is duidelijk, maar de operationalisering in sub-criteria en niveau-opbouw kan nog aangescherpt worden. Het panel is zich bewust van de omvang van die opdracht en van de zeer recente aanpassing van het competentieprofiel. Het onderschrijft de aanpak van de opleiding om de aanpassingen in twee

tijden uit te voeren en daarbij expliciet de studenten als partners te betrekken: vorig studiejaar zijn bachelor jaren 1 en 3 aangepast, in het huidige studiejaar 2024-2025 zijn de jaren 2 en 4 aan de beurt. Uit de gesprekken kwam naar voren dat de opleiding niet beschikt over een (toets)dekkingsmatrix, een instrument dat in andere opleidingen alvast zijn nut heeft bewezen en wellicht de opleiding kan ondersteunen bij de verdere operationalisering van de leerresultaten.

## **Beroepenveld**

De opleiding Ergotherapie van de HvA is één van zes ergotherapie opleidingen in Nederland. Alle opleidingen – en dus ook die bij de HvA - zijn vertegenwoordigd in het Landelijk Overleg Ergotherapie en het Landelijk Stageoverleg. Dit landelijk overleg heeft een voortrekkersrol in de ontwikkeling van het beroep in Nederland en werkt nauw samen met de beroepsvereniging Ergotherapie Nederland en het werkveld. Voorts zijn verschillende teamleden uit de HvA opleiding Ergotherapie betrokken bij internationale netwerken zoals het European Network of Occupational Therapy in Higher Education, de International Society for Occupational Science (ISOS), en de Research in Occupational Therapy and Occupational Science Foundation (ROTOS). Het panel erkent dat de inbedding van de opleiding in - en de participatie van teamleden bij - nationale en internationale netwerken een meerwaarde vormt voor de actualiteit van de opleiding en de ontwikkeling van het beroep. Die verbondenheid heeft dan weer een positieve impact op de kwaliteit van de opleiding en van de afgestudeerde HvA ergotherapeuten.

Voorts stelt het panel vast dat de opleiding beschikt over een Opleidingsadviesraad (OAR). Die OAR geeft, op basis van ontwikkelingen in zorg en welzijn, advies over de beoogde leerresultaten, de inhoud van het curriculum, de wijze waarop het onderwijs wordt aangeboden en de borging van het eindniveau. Uit het gesprek met vertegenwoordigers van het werkveld onthoudt het panel dat de samenwerking met het werkveld vlot verloopt, dat de OAR de visie van de opleiding bevestigt en bovendien aangeeft dat de opleiding Ergotherapie aan de HvA een voorloper is in de ontwikkelingen in de zorg. Het panel is bovendien erg te spreken over de systematische manier waarop de opleiding input verzamelt uit het werkveld om de kwaliteit en actualiteit van het programma te borgen. Naast die formele en systematische bevraging van het werkveld, heeft het panel tijdens het bezoek ook geconstateerd dat de opleiding heel wat informatie ophaalt via alumni die op verschillende manieren betrokken blijven bij de opleiding.

## **Overwegingen**

Op basis van bovenstaande bevindingen is het panel van oordeel dat de bacheloropleiding Ergotherapie aan de HvA beschikt over een helder profiel, passende beoogde leerresultaten en een goed contact met het beroepenveld.

Het panel erkent – en waardeert – de inspanningen van de opleiding om de aanbeveling van de vorige accreditatiecommissie rond het stroomlijnen van speerpunten om te zetten in een helder en samenhangend profiel. De opleiding beschikt nu over een sterk en uitgesproken profiel met mooi uitgewerkte speerpunten en een duidelijke visie op het beroep van ergotherapeut. De

opleiding Ergotherapie aan de HvA is ingebed in zowel nationale en internationale kaders als in de visie en missie van de instelling en faculteit: die samenhang resulteert in een eigen kleur, in een profiel dat het panel graag omschrijft als de HvA ergotherapeut.

Voor de beoogde leerresultaten volgt de opleiding het landelijk competentieprofiel, dat recent is vernieuwd met inbreng van de verschillende ergotherapie opleidingen in Nederland. Het panel is van oordeel dat de beoogde leerresultaten niet alleen zeer actueel zijn maar ook voldoen aan de eisen van domein, niveau en oriëntatie.

Het panel is zeer te spreken over de wijze waarop de opleiding is ingebed in het beroepenveld en de teamleden deelnemen aan relevante netwerken in binnen- en buitenland. Die verbondenheid komt de actualiteit en de kwaliteit van de opleiding ten goede. Daarnaast zorgen de systematische bijdragen van de Opleidingsadviesraad ervoor dat het profiel, de beoogde leerresultaten en het curriculum ten allen tijde actueel zijn. De vertegenwoordigers uit het werkveld gaven bovendien aan dat zij zich helemaal konden vinden in het profiel van de opleiding en bevestigden de indruk van het panel dat de opleiding Ergotherapie aan de HvA voorloper is op het gebied van onderwijs over en onderzoek naar ontwikkelingen in de zorg.

Naast alle positieve conclusies heeft het panel ook twee suggesties voor een (nog) sterkere verankering van de opleiding: ten eerste kunnen de zeven competentiegebieden die als basis dienen voor de beoogde leerresultaten nog sterker geoperationaliseerd worden in sub-criteria alsook gedifferentieerd naar niveau. Ten tweede mag de eigen kleur van de HvA ergotherapeut sterker aan bod komen in de formulering van de leerresultaten.

## Conclusie

Het panel oordeelt dat de BSc Ergotherapie **voldoet** aan standaard 1, beoogde leerresultaten.

## Standaard 2 - Onderwijsleeromgeving

*Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.*

## Curriculum

De bacheloropleiding Ergotherapie wordt voltijds aangeboden. Het curriculum bestaat uit een propedeuse (jaar 1, 60 EC) en een hoofdfase (jaren 2-4, 180 EC). Ieder jaar bestaat uit twee programma's van 20 weken en 30 EC. Het eerste studiejaar is opgebouwd uit zeven modules en de doorlopende leerlijn Professionalisering. Iedere module bestaat uit de leerlijnen Project, Vaardigheden en Theorie. Per module staat een specifieke doelgroep en context centraal. In het tweede jaar verdiepen studenten zich in het beroep van ergotherapeut. Dit gebeurt via drie leerlijnen: Persoonlijke en Professionele Ontwikkeling (PPO), Theorie en Vaardigheden. Sinds 2022-2023 omvat het tweede jaar meer ontwikkelingsgericht onderwijs: het gaat dan om reflectie op het eigen handelen (zowel persoonlijk als professioneel) als om zelfsturend leren. In het derde jaar lopen studenten stage met verschillende doelgroepen en volgen zij een minor

binnen of buiten de HvA die past bij hun persoonlijke behoeften en ambities. Het vierde jaar bestaat uit een afstudeerstage (praktijkstage, evidence-based practice opdracht, en een opdracht Interprofessionele Educatie) en een afstudeerproject (bachelor project en kritische discussie). Zowel in jaar 3 als in jaar 4 kiezen studenten zelf de volgorde van hun programma's.

Studenten uit de leerroute IPZ die na hun tweede jaar voor ergotherapie kiezen, volgen in jaar drie een beroepsopleidende stage en kiezen een minor uit hetzelfde aanbod als hun 'reguliere' medestudenten. De stage wordt uitgevoerd in de beroepspraktijk van een ergotherapeut, is gericht op het aanleren van het beroepsspecifieke handelen, en omvat verschillende specifiek ergotherapeutische opdrachten. De afstudeerfase in het vierde jaar bestaat uit een beroepsverdiepende stage waarin de IPZ student toewerkt naar het niveau van beginnend beroepsbeoefenaar, en een interprofessionele bachelor thesis waar de eigen beroepsspecifieke identiteit wordt getoond in een interprofessionele context met studenten Oefentherapie en Fysiotherapie.

Studenten uit beide leerroutes volgen tijdens hun opleiding ook Interprofessionele Educatie (IPE), een gezamenlijk initiatief van de HvA en de Universiteit van Amsterdam. In het tweede en derde jaar nemen studenten Ergotherapie, Fysiotherapie, Geneeskunde, Oefentherapie en Verpleegkunde deel aan IPE. Daar leren ze van, over en met studenten uit andere zorgopleidingen interprofessioneel samenwerken als zorgteam. In het vierde jaar bestaat IPE uit een opdracht die gericht is op interprofessionele samenwerking binnen de afstudeerstage.

Op basis van de ZER en de discussies tijdens het bezoek stelt het panel vast dat de opzet van het curriculum helder is en gewaardeerd wordt door zowel studenten als werkveld. Uit de gesprekken onthoudt het panel dat het curriculum de BOKSA en de verschillende competenties uit de leerresultaten afdekt. Het gesprek met studenten en docenten over de leerroute IPZ, die ten tijde van het visitatiebezoek voor de eerste keer werd aangeboden in het derde jaar, geeft het panel vertrouwen dat IPZ studenten die voor ergotherapie kiezen uiteindelijk ook de competenties ergotherapie op eindniveau zullen halen. Het curriculum in het derde en vierde jaar van de leerroute IPZ bevat hiertoe voldoende handvaten.

Alle opleidingen van de faculteit Gezondheid kennen een sterke koppeling tussen onderzoek, onderwijs en praktijk. Door een intensieve samenwerking met de Universiteit van Amsterdam en het Amsterdam UMC wordt expertise op het vlak van verpleegkundig en paramedisch onderwijs gebundeld om optimaal te kunnen inspelen op de behoeften van studenten, docenten en cliënten van de stad Amsterdam. Naast de reeds genoemde leerlijn IPE kunnen studenten en docenten ook vraag gestuurd en praktijkgericht onderzoek uitvoeren in één van de Living Labs van het Centre of Expertise Urban Vitality. Dit expertisecentrum van de HvA richt zich op het bevorderen van de vitaliteit van alle Amsterdammers. Binnen thema's als Intensieve Complexe Zorg of Gezond Ouder Worden doen lectoraten van verschillende faculteiten gezamenlijk onderzoek. Tijdens het bezoek gaf één van de studenten een interessant getuigenis over haar betrokkenheid bij een Living Lab project rond digitalisering bij ouderen in een Amsterdamse wijk.

In lijn met het facultaire speerpunt Internationalisering & Diversiteit worden studenten ergotherapie voorbereid op een steeds verder globaliserende arbeidsmarkt. Het gaat dan niet enkel om de student die naar het buitenland wil, ook in eigen land krijgen studenten te maken met contexten waarin internationale kennis en vaardigheden nodig zijn. Onder de noemer Internationalisering 'at home' worden internationale activiteiten georganiseerd die, zowel fysiek als online, op de campus en in Amsterdam worden georganiseerd. Op die manier krijgen alle studenten de kans om hun internationale competenties te ontwikkelen. Studenten die een periode in het buitenland willen doorbrengen, kunnen deelnemen aan de jaarlijkse 'mobility week', aan winter- en zomerscholen van partnerinstellingen, en/of kiezen voor een minor met een internationaal karakter. Het panel onthoudt uit de gesprekken met docenten en studenten dat er een alsmaar grotere interesse is van studenten in de internationale dimensie van de opleiding en van het beroep. Tot nu toe vertaalt die interesse zich voornamelijk in actieve deelname aan internationale activiteiten 'at home'. Studenten en alumni gaven aan dat een studieperiode in het buitenland nog sterker in de markt kan gezet worden door de opleiding en soms gepaard gaat met praktische bezwaren. Het panel roept de opleiding op om de buitenlandse studieperiode sterker te promoten en waar mogelijk de praktische bezwaren weg te nemen.

Het panel constateert dat ook de speerpunten uit het opleidingsprofiel heel herkenbaar in het programma zijn verweven en door de studenten (en alumni) worden omarmd: onderzoek, diversiteit, internationalisation at home, PPO, Living Lab. Voorts vindt het panel dat de opleiding trots mag zijn op de manier waarop ze studenten ervaringsgericht en betekenisvol doet samenwerken binnen IPE.

Tijdens het bezoek heeft het panel management en docenten bevraagd over de Body of Knowledge, Skills and Attitude (BOKSA) die de Nederlandse opleidingen ergotherapie gezamenlijk hebben opgesteld. Bij de uitwerking van het competentieprofiel in 2023 zijn per competentie kennisdomeinen, vaardigheden, autonomie en verantwoordelijkheden beschreven. De inhoud van die nieuwe BOKSA is op een zodanige manier vormgegeven dat het voldoet aan de standaarden van de World Federation of Occupational Therapists. Uit de gesprekken onthoudt het panel dat het management erover waakt dat alle elementen uit die BOKSA in de loop van het curriculum aan bod komen. Docenten gaven aan dat zij studenten de vrijheid geven om zich doorheen het curriculum te ontwikkelen volgens eigen inzicht en vanuit een sterke-kanten-benadering, maar dat op het einde van de opleiding alle competenties op eindniveau, en dus ook alle componenten van de BOKSA - moeten worden aangetoond. Het panel waardeert die benadering, maar ziet tegelijk ruimte voor het expliciteren van de BOKSA in het curriculum: het panel is ervan overtuigd dat de dekking informeel gebeurt, en stelt voor om dit ook vast te leggen op papier, bijvoorbeeld via een dekkingsmatrix.

### **Leeromgeving**

Het onderwijsmodel van de opleiding Ergotherapie is gebaseerd op het didactisch model van de Bie en de sterke-kanten-benadering van Hiemstra. In het model van De Bie staan projecten rond beroepsvraagstukken centraal: ze sturen het leren en het onderwijs, terwijl vaardigheden en theorie aansluiten bij de projecten. De sterke-kanten-benadering focust op de eigen

kwaliteiten die studenten bewust kunnen inzetten om zich verder te ontwikkelen. Voorts leidt de opleiding studenten op tot reflectieve professional, wordt self-directed learning gestimuleerd, hun metacognitieve ontwikkeling ondersteund, en is toetsing niet zozeer de afsluiting van een vorige dan wel de start van een volgende cyclus.

Het onderwijsconcept van de leerroute IPZ is gebaseerd op het sociaal-constructivisme, dat uitgaat van drie leerprincipes: constructief, contextueel en collaboratief leren. Het onderwijs is gestructureerd rond vraagstukken uit de toekomstige praktijk van de zorgprofessionals, en besteedt bijzondere aandacht aan wijkgericht en interprofessioneel werken, alsook aan de inzet van zorgtechnologie. Studenten krijgen daarbij de regie over het eigen leertraject, terwijl toetsing een ontwikkelingsgericht karakter heeft.

In lijn met die didactische uitgangspunten heeft de opleiding vanaf studiejaar 2022-2023 een nieuwe impuls gegeven aan de studentbegeleiding. Studenten uit het eerste jaar zien hun studentbegeleider wekelijks in de les en tweemaal per jaar tijdens studievoortgangsgesprekken. In het tweede jaar worden studenten begeleid door de PPO-docent, in het derde jaar door de docentbegeleider stage, en in het laatste jaar door de afstudeercoach. Voor specifieke en individuele vragen rond studievoortgang en welzijn kunnen studenten in de hoofdfase terecht bij de studentbegeleiding, die hen ook kan doorverwijzen naar facultaire- of centrale instanties. Bij de leerroute IPZ is de leercoach nauw betrokken bij de professionele ontwikkeling van de student. Aan het einde van elk semester vindt een professionaliseringsgesprek plaats met feedback en feedforward op de professionele houding en ontwikkeling van de student.

Het panel onderschrijft de onderwijskundige uitgangspunten van beide leerroutes: het gaat dan zowel over de aandacht voor de praktijk, als voor de sterke-kanten-benadering, de zelfregie, de rol van de docent als coach en de positie van de student als reflectieve professional. Ook de studentbegeleiding is stevig verankerd in de opleiding. Studenten gaven tijdens het bezoek aan dat ze de onderwijskundige aanpak en de studentbegeleiding erg waarderen. Voorts vindt het panel de geleidelijke opbouw in het programma van meer structuur naar ontwikkelgericht en zelfsturing erg mooi. Volgens studenten is met name de overgang tussen het eerste en tweede jaar soms abrupt, maar ze worden daarbij steeds beter ondersteund door de docenten. Het panel is er zich van bewust dat die nieuwe aanpak ook een ontwikkelingsslag met zich mee brengt voor docenten, die evolueren naar een meer coachende rol, en complimenteert hen met zowel de inspanningen als het resultaat.

## **Docenten**

Het docententeam van de bacheloropleiding Ergotherapie bestaat uit 25 docent-onderzoekers die beschikken over een master diploma en didactisch geschoold zijn. Meerdere docenten zijn gepromoveerd of zitten momenteel in een promotietraject op een voor ergotherapie relevant onderwerp. Een aantal docenten werkt binnen de leerroute IPZ samen met docenten uit de opleidingen Oefentherapie en Fysiotherapie. Verschillende docenten zijn actief in het werkveld als ergotherapeut en/of als onderzoeker in het lectoraat of in het Living Lab. Daarnaast nemen docenten vaak deel aan adviesraden, aan commissies van de beroepsvereniging, en aan

landelijke en internationale netwerken. Ook doet de opleiding beroep op gastdocenten uit het werkveld. Op die manier wordt de didactische expertise uit het docententeam gecombineerd met actuele praktijkervaring uit het werkveld.

Zowel uit bevestigingen als tijdens het bezoek kwam naar voren dat studenten erg tevreden zijn over de kwaliteit, pedagogische bekwaamheid en betrokkenheid van de docenten. Gevraagd naar de sterke punten van de opleiding gaven studenten aan dat ze de korte lijnen met docenten waarderen, hun interesse in de student als persoon alsook hun ondersteuning als het wat moeilijker gaat. Het panel onderschrijft die waardering van de studenten: de docenten uit de opleiding Ergotherapie zijn inderdaad hoog gekwalificeerd, betrokken en bevlogen.

Het panel begrijpt – en waardeert – dat de HvA aanstuurt op het aanstellen van mastergeschoolde docenten. Echter, studenten geven aan dat er met name in het tweede jaar ook nood is aan docenten die in de praktijk staan. De opleiding lost dit op door docenten uit de professionele praktijk te engageren, die behoren tot de flexibele schil van stafleden. Het panel erkent dat dit een mooie constructie is die echter op termijn – bij aanstaande bezuinigingen – het risico in zich draagt kwetsbaar te zijn en daarom geen sluitpost zou mogen vormen in praktijkgericht onderwijs.

Voorts stelt het panel vast dat er binnen de hogeschool en de faculteit aandacht en ruimte is voor loopbaanontwikkeling van docenten. Zowel uit de medewerkersmonitor als uit het gesprek ter plaatse blijkt dat docenten tevreden zijn over de vakinhoudelijke en didactische scholingsmogelijkheden en de ondersteuning bij carrièreplanning.

Uit de ZER en de gesprekken met docenten en management komt naar voren dat werkdruk en piekbelasting al enige tijd punten van zorg en aandacht zijn voor de opleiding. Mede daarom staat in de doorontwikkeling van het curriculum de vermindering van het aantal toetsmomenten op de agenda. Voorts is de organisatiestructuur aangepast en kunnen docenten het werk op locatie blijven combineren met thuiswerk. Volgens docenten verlichten deze inspanningen enigszins de werkdruk en de piekbelasting. Op termijn zijn bijkomende maatregelen nodig om de werkdruk structureel te verlagen tot een niveau dat haalbaar is op lange termijn. Het panel waardeert de openheid van management en docenten over de werkdruk en stelt met tevredenheid vast dat de huidige werkdruk en piekbelasting het enthousiasme en de betrokkenheid van de docenten (nog) niet hebben aangetast.

Uit de gesprekken ter plaatse onthoudt het panel ten slotte dat er binnen de opleiding sprake is van een hoge kwaliteitscultuur waarbij er veel informeel wordt besproken, afgestemd en opgepakt. Processen lopen hierdoor ten tijde van de visitatie goed, ook als niet alles is gedocumenteerd. Hoewel het panel de waarde van deze manier van werken onderschrijft, wijst het ook op de mogelijke risico's daarvan. Mochten zaken binnen het team door omstandigheden onverhoopt minder goed lopen (bijv. door wisselingen in het team, uitval, e.d.), dan kan deze manier van werken kwetsbaar zijn. Het panel geeft de opleiding daarom ter overweging om, zonder afbreuk te doen aan de kwaliteitscultuur, wel meer en vaker afspraken en processen op

papier te zetten. Zo, kan de opleiding terugvallen op geschreven beleid wanneer de informele kwaliteitscultuur onverhoopt onder druk komt te staan.

### **Voorzieningen**

Tijdens het bezoek heeft het panel een bezoek gebracht aan de bibliotheek en aan het praktijkhuis. In de bibliotheek bevindt zich het Smart Health and Vitality Lab waar studenten, docenten en onderzoekers in aanraking komen met technologische ontwikkelingen. In het lab zijn zorgrobots en andere technologische toepassingen te vinden die kunnen worden ingezet in het onderwijs. Het praktijkhuis is een nagebouwd appartement met een woonkamer, keuken, slaapkamers, badkamer, toilet, wasruimte en studeerkamer. Omdat de ergotherapeut vaak werkt in de woonomgeving van de cliënt, kunnen studenten op deze manier oefenen met praktijksituaties. Volgens het panel zijn deze faciliteiten waardevol omdat ze studenten een interessante invalshoek bieden op het werk van de ergotherapeut. Studenten van hun kant waarderen zowel de bijkomende mogelijkheden als de enthousiasmerende expertise van de begeleidende docenten.

### **Overwegingen**

Op basis van bovenstaande bevindingen is het panel van oordeel dat de bacheloropleiding Ergotherapie aan de HvA beschikt over een aantrekkelijke leeromgeving met een helder en coherent curriculum, sterke didactische uitgangspunten, hooggekwalificeerde en bevlogen docenten, goede begeleiding en waardevolle en passende opleidingsspecifieke voorzieningen.

Het panel erkent – en waardeert – de inspanningen van de opleiding om de leerroute IPZ te ontwikkelen en uit te rollen. Het panel meent dat deze leerroute een kansrijk initiatief is en tevens een mooie kans biedt voor verdere professionalisering voor zij-instromers of omscholvers. Hoewel er nog geen afstudeerders IPZ waren ten tijde van de visitatie, is het panel ervan overtuigd dat IPZ studenten die voor ergotherapie kiezen de opleiding als startbekwame ergotherapie professionals zullen afronden.

Voorts is het panel erg te spreken over de opzet van het curriculum, dat op een aantrekkelijke manier alle elementen bevat uit het profiel, de doelstellingen en de speerpunten van de ergotherapie opleiding, HvA-style: onderzoek, diversiteit, internationalisering, Living Lab, PPO, IPE. Bovendien dekt het curriculum de BOKSA en de verschillende competenties uit de leerresultaten af.

De onderwijskundige onderbouwing van beide leerroutes is volgens het panel adequaat. De uitgangspunten zijn niet enkel grondig overdacht maar passen bovendien bij het profiel van de opleiding en worden ook effectief in de praktijk gebracht. Een zelfde waardering gaat uit naar de (aandacht van de opleiding voor) studentbegeleiding.

Om het profiel en de speerpunten van de bachelor ergotherapie te realiseren in het programma beschikt de opleiding over uitstekende voorzieningen zoals de expertisecentra, de living labs,

het praktijkhuis en een bibliotheek met bijzondere faciliteiten rond zorgtechnologie. Het panel vindt die voorzieningen een absolute meerwaarde voor de studenten.

De expertise, bekwaamheid en betrokkenheid van de docenten vormen volgens het panel een zeer belangrijke troef voor de opleiding. Ondanks werkdruk, piekbelasting en in sommige gevallen een ontwikkelingslag van docent naar leercoach, blijven docenten enthousiast, gedreven en zeer betrokken bij de ontwikkeling van ‘hun’ studenten. Het panel onderschrijft dan ook volledig de volgende quote uit het vorige visitatierapport: *“het panel ziet een opleiding waar mensen trots op zijn. Zowel studenten, als docenten, opleidingsmanagement en alumni zijn lovend over de opleiding. Dit begrijpt het panel goed. Het panel ziet een opleiding met enthousiaste en gedreven studenten en docenten. De docenten zijn betrokken richting studenten en richting het vakgebied en zijn goed op de hoogte van ontwikkelingen in het werkveld. Alumni kijken positief terug op hun opleiding en voelen zich startbekwaam.”*

Naast alle positieve conclusies heeft het panel ook vier suggesties voor een nog sterkere leeromgeving: ten eerste kan de wijze waarop de BOKSA en de competenties in het curriculum aan bod komen, vastgelegd worden op papier, bijvoorbeeld via een dekkingsmatrix, om de dekking nog duidelijker zichtbaar te maken. Ten tweede kan de opleiding de mogelijkheden voor een buitenlandse studiekeerperiode sterker promoten en de praktische bezwaren voor zulk verblijf in het buitenland waar mogelijk wegnemen. Ten derde kan worden nagedacht over de positie binnen de opleiding van docenten uit de professionele praktijk. Ten slotte kan de opleiding meer aandacht besteden aan het op papier zetten van afspraken en processen die tot nu toe voornamelijk op een informele manier worden geregeld.

## Conclusie

Het panel oordeelt dat de BSc Ergotherapie **voldoet** aan standaard 2, onderwijsleeromgeving.

## Standaard 3 - Toetsing

*De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.*

### Systeem van toetsing

Het panel stelt vast op basis van de uitgebreide beschrijving in de ZER en de bijlagen dat het systeem van toetsing in de bachelor Ergotherapie aansluit op principes en procedures uit het toetsbeleid van de HvA. Het toetsoverzicht en de regelingen rondom toetsing en beoordeling van de opleiding zijn vastgelegd in de Onderwijs- en Examenregeling (OER). Het jaarlijks vastgestelde opleidingsplan Ergotherapie bevat het Toetsplan Ergotherapie en geeft aan hoe de toetsing is gekoppeld aan de beroepscompetenties en de inhoud van de opleiding. In het Toetsoverzicht wordt bovendien per module aangegeven welke toetsvormen worden gehanteerd, welke weging elke toetsvorm heeft binnen die module, en wat de minimale vereiste is om te slagen per onderdeel.

Het panel heeft die documenten bestudeerd en vastgesteld dat de principes en procedures rond toetsing, alsook de afstemming van toetsing op de beroepscompetenties en de opleidingsvisie van de opleiding Ergotherapie helder zijn beschreven. Uit die documenten onthoudt het panel voorts dat het toetsbeleid van de opleiding Ergotherapie gericht is op het stimuleren van het leerproces middels toetsen en beoordelen van studenten, op het verbeteren van de tevredenheid van studenten over toetsing en beoordeling, en op de verbetering van de rendementen (nominaal studeren). In de ontwikkeling van het curriculum wordt toetsen en beoordelen – overeenkomstig HvA beleid - als startpunt van het ontwerpen van onderwijs gezien. Het panel onderschrijft dan ook de tekst uit het Toetsplan Ergotherapie dat “toetsen en beoordelen consistent zijn met de onderwijsconcepten, het onderwijsprogramma en de competenties.”

Naar aanleiding van de aanbevelingen uit de vorige visitatie heeft de opleiding heel wat inspanningen geleverd om de kwaliteit van toetsen en beoordelen te verhogen. Zo ziet het panel duidelijke verbeteringen in de afstemming tussen leerdoelen, speerpunten, beroepsopdrachten en eindwerken, alsook in de variatie aan toetsvormen en het formatieve karakter van toetsing. De concrete aanpak en uitwerking van die aanbevelingen zijn beschreven in bijlage E bij dit rapport.

Voorts constateert het panel dat de opleiding de uitgangspunten van het nieuwe onderwijs- en toetsbeleid van de HvA heeft verwerkt in het eigen systeem van toetsing. Zo is er meer aandacht voor ontwikkelingsgericht toetsen, een doorgaand proces van leren en formatief handelen waarin de docent het leren van de student kan monitoren en didactische interventies kan aanpassen. Ook wordt steeds meer peerfeedback ingezet. Dankzij deze manier van leren, lesgeven en toetsen krijgen studenten tijdige en specifieke feedback zodat ze hun leren meer kunnen sturen en aanpassen. De informatie die het panel naar aanleiding van het visitatiebezoek heeft verkregen over het systeem van toetsing en de uitwerking hiervan in toetsvormen per module geeft vertrouwen dat het beleid en de principes van toetsing passen bij de opleiding Ergotherapie. Bovendien vindt het panel dat de uitwerking per module zorgvuldig tot stand is gekomen en aansluit bij de opleidingsvisie, de beroepscompetenties en de individuele leerdoelen.

Ten slotte heeft de opleiding ook het toetssysteem uitgewerkt voor de leerroute IPZ. Die is gebaseerd op het principe van ‘assessment as learning’ waarbij toetsing het leren ondersteunt. Binnen de leerroute IPZ is gekozen om regelmatig formatieve toetsing aan te bieden, die studenten toelaat om de ontvangen feedback en feedforward toe te passen in een volgende opdracht of leersituatie. Het panel stelt met tevredenheid vast dat de toetsing van de nieuwe leerroute IPZ heel zorgvuldig is vormgegeven en dat de gekozen toetsvormen passen bij de interprofessionele dimensie van de leerroute en bij de doelgroep.

### **Toetsing van eindwerken**

De afstudeerfase van de bachelor Ergotherapie beslaat het volledige vierde studiejaar. Alle beroepscompetenties komen in deze fase aan bod en moeten aangetoond worden op eindniveau. De afstudeerfase is opgebouwd uit een afstudeerstage en een afstudeerproject. Tijdens het afstudeerproject werken studenten met name aan de competenties innoveren, professioneel

werken, onderzoeken en ondernemen. De andere competenties krijgen meer nadruk tijdens de afstudeerstage. Beide componenten bestaan uit verschillende toetsonderdelen die afzonderlijk en individueel beoordeeld worden door twee examinatoren.

Het programma van de afstudeerstage is opgebouwd uit drie toetsen. De praktijkbeoordeling evalueert de beroepscompetenties van de student. De toets professioneel redeneren – evidence based practice (EBP) bestaat uit een verantwoording over hoe de student EBP heeft toegepast tijdens de stage. De toets IPE betreft een zelfevaluatie van de student over twee momenten met andere professionals in het kader van interprofessionele samenwerking binnen de afstudeerstage. Binnen het afstudeerproject maken studenten een gezamenlijk beroepsproduct voor een opdrachtgever, een bijbehorende theoretische onderbouwing en een individuele schriftelijke kritische discussie. De opdrachtgever beoordeelt de toepasbaarheid van het beroepsproduct met een adviescijfer. De examinatoren nemen dit cijfer mee in de beoordeling.

Met het oog op deze externe evaluatie heeft het panel in totaal 16 studentendossiers bekeken, een portfolio van producten, toetsen en hun beoordelingen uit de afstudeerfase. De kwaliteit van de studentendossiers wordt in de volgende standaard besproken. Wat betreft de kwaliteit van de beoordeling komen de eindcijfers op de verschillende toetsen en in bijna alle gevallen overeen met wat panelleden billijk achten. Bovendien vindt het panel dat de schriftelijke onderbouwing van die scores in de meeste gevallen uitgebreid en informatief gebeurt. Het panel wenst de opleiding te complimenteren met dit resultaat, mede omdat deze review aantoont dat er heel wat vooruitgang is geboekt in vergelijking met de vorige visitatie, toen werd gesuggereerd om de beoordeling van de eindwerken beter te onderbouwen en duidelijker te verbinden met de speerpunten en beroepscompetenties van de opleiding.

De overeenkomst tussen wat panelleden vinden en beoordelaars scoren toont volgens het panel aan dat opleiding en examinatoren een duidelijke visie hebben op, en intern kalibreren over, wat een slecht, matig, goed en excellent product is. Slechts in één enkele toets uit één dossier stelde het panel vast dat beoordelaars ondanks een correcte kritische beoordeling een erg welwillend cijfer gaven. Naast de algemene positieve indruk over de becijfering van de eindproducten, ziet het panel wel ruimte om het scoringsproces van de verschillende toetsen van eindproducten strakker te organiseren: zo worden in beoordelingsformulieren soms twee waarderingen tezamen aangekruist, ook bij het eindcijfer. Bovendien lijken de waarderingen te weinig onderscheidend. Ook worden er meerdere elementen binnen één criterium beoordeeld, waardoor de betrouwbaarheid van het oordeel in het geding kan raken. De becijfering tot twee decimalen na de komma (bij EBP) lijkt dan weer wat veel van het goede. Ten slotte is het niet altijd duidelijk hoe een eindcijfer tot stand komt wanneer de scores van supervisor en tweede beoordelaar verschillen. De navolgbaarheid kan verbeteren door het proces van beoordelen met vier ogen te beschrijven, te sturen op correcte naleving daarvan, en consequent te archiveren.

Volgens het panel worden de beoordelingsformulieren in het algemeen uitgebreid en inzichtelijk ingevuld, zoals hierboven al aangeduid. In vergelijking met de toetsing van eindproducten in andere opleidingen wordt in de opleiding Ergotherapie over het algemeen veel en passende feedback gegeven. Niettemin varieert de kwaliteit en omvang van die feedback

tussen en in studentendossiers, een vaststelling die volgens het panel verdere aandacht, afstemming en opvolging verdient.

Samengevat komt het panel op basis van de 16 studentendossiers tot de conclusie dat de kwaliteit van de beoordeling van de verschillende afstudeerproducten in de basis prima is. Op grond van bovenstaande aandachtspunten vindt het panel dat met name de navolgbaarheid van de beoordelingen verdere aandacht en sturing behoeft. Het panel bevestigt daarmee de bevindingen van de examencommissie en van de mid-term review, die beide tot gelijkwaardige conclusies kwamen in verband met de kwaliteit van beoordeling van afstudeerproducten.

### **Kwaliteitsborging van toetsing**

Het panel constateert dat de borging van toetskwaliteit binnen de opleiding Ergotherapie is ingebed in de principes en het beleid van de HvA. Zo borgt een faculteitsbrede examencommissie de kwaliteit van toetsing en beoordeling volgens de wettelijke eisen en legt die bevindingen vast in een jaarverslag. Die examencommissie bestaat uit zeven leden, inclusief een extern lid. De commissie wijst examinatoren aan, reikt getuigschriften uit, verleent vrijstellingen en treft maatregelen in geval van fraude. De commissie beoordeelt periodiek en steekproefsgewijs de afstudeerwerkstukken en de afstudeerstage. Voorts controleert de commissie of in het toetsplan van de opleiding de visie en procedures rondom toetsing helder zijn verantwoord en voldoen aan de uitgangspunten van het HvA toetsbeleid. Een faculteitsbrede toetscommissie, die is samengesteld uit de voorzitters van de verschillende toetskamers, ondersteunt de examencommissie door onder meer te controleren of het beoordelingsproces en de totstandkoming van het cijfer transparant en kwalitatief op orde is. Iedere opleiding heeft een eigen toetskamer. De toetskamer ergotherapie bestaat uit een voorzitter en twee leden. De toetskamer controleert een selectie van de toetsen voorafgaand aan de afname, analyseert achteraf een selectie van toetsen, en rapporteert over de kwaliteit van toetsinhoud en toetsprocedures in een jaarverslag.

Uit het gesprek met vertegenwoordigers van examencommissie en toetskamer onthoudt het panel dat de toetskamer ergotherapie functioneert als een kritische vriend die goed op de hoogte is van de inhoud van het curriculum en op een laagdrempelige manier actief meedenkt met docenten. De faculteitsbrede examen- en toetscommissie zorgen er dan weer voor dat er kennisuitwisseling rond toetsing en beoordelen plaatsvindt tussen opleidingen. Niet alleen op papier maar ook in de dagelijkse realiteit blijken er korte lijnen te bestaan tussen de examencommissie, toetskamer en de opleiding Ergotherapie. Zo spreekt de opleidingsmanager op geregelde tijdstippen met de examencommissie en de toetskamer over onderwerpen zoals docententraining of cesuuraanpassingen. De toetskamer ergotherapie overlegt dan weer formeel en informeel met programmacoördinatoren over beoordelingsformulieren, toetsuitslagen en archivering.

Het panel vindt dat de toetskwaliteit van de bacheloropleiding Ergotherapie op een professionele manier wordt geborgd door het nauwe samenspel van examencommissie, toetscommissie en toetskamer. Deze gremia zijn goed ingericht en hun leden zijn competent en (toets)bekwaam. Bovendien blijkt uit de gesprekken dat die gremia – en met name de leden van

de toetskamer - eigenaarschap tonen voor de kwaliteit van toetsing binnen de opleiding en de faculteit. Het panel waardeert ten slotte dat eindwerken van de opleidingen Ergotherapie in Nederland onderling uitgewisseld worden om op die manier over de opleidingen heen het eindniveau van de beroepscompetenties te borgen.

### **Overwegingen**

Op basis van bovenstaande bevindingen is het panel van oordeel dat de bacheloropleiding Ergotherapie aan de HvA beschikt over een passend systeem van toetsing voor beide leerroutes, een uitgebreid arsenaal aan toetsen om het eindniveau vast te stellen, en goed ingerichte en competente gremia om de toetskwaliteit te borgen.

Het panel waardeert de inspanningen van de opleiding Ergotherapie om de kwaliteit van toetsen en beoordelen te verhogen ten opzichte van de vorige accreditatie. Bovendien heeft het panel vertrouwen in de vormgeving van het toetsproces voor de nieuwe leerroute IPZ.

Het panel is erg te spreken over de zorgvuldigheid waarmee de toetsprincipes, die aansluiten bij de opleidingsvisie en beroepscompetenties, zijn uitgewerkt per module. Die modules kennen dan weer een variatie aan toetsvormen die passen bij de respectievelijke leerdoelen.

De bestudeerde studentendossiers tonen aan dat de opleiding uitgebreid en nauwkeurig tewerk gaat bij de beoordeling van de afstudeerproducten. De eindcijfers op de verschillende toetsen komen vrijwel allemaal overeen met wat panelleden billijk achten, en de schriftelijke onderbouwing van die scores is over het algemeen uitgebreid en informatief. Het panel complimenteert de opleiding met dit resultaat, mede omdat deze review heeft aangetoond dat er heel wat vooruitgang is geboekt in vergelijking met de vorige visitatie.

De toetskwaliteit van de bachelor ergotherapie wordt op een professionele manier geborgd door het intensieve samenspel van examencommissie, toetscommissie en toetskamer. Het panel vindt met name de rol van de toetskamer als kritische vriend van de opleiding een voorbeeld van goede praktijk. Het panel verwelkomt ook de uitwisseling van eindwerken tussen de verschillende ergotherapie opleidingen in Nederland.

Naast alle positieve conclusies ziet het panel – op basis van de eigen review van studentendossiers – ruimte om de navolgbaarheid en transparantie van de beoordelingen nog verder te versterken. Het gaat dan zowel om kleine ingrepen om het scoringsproces in de verschillende afstudeerproducten (nog) strakker te organiseren als om de vaststelling dat de verschillen in kwaliteit en omvang van feedback tussen en in studentendossiers aandacht, afstemming en opvolging verdient. Aangezien zowel de examencommissie als de midterm review tot gelijkaardige conclusies kwamen, vindt het panel dit een prioritair aandachtspunt voor de opleiding. Een dekkingsmatrix waarin de competenties geoperationaliseerd worden naar leerdoelen/leerresultaten en zichtbaar wordt wat wanneer getoetst wordt, kan volgens het panel bijdragen aan de navolgbaarheid en transparantie van de toetsing.

## Conclusie

Het panel oordeelt dat de BSc Ergotherapie **voldoet** aan standaard 3, toetsing.

## Standaard 4 – Gerealiseerde leerresultaten

*De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.*

Er zijn twee manieren om vast te stellen of de beoogde leerresultaten van een opleiding zijn gerealiseerd: door een review van de kwaliteit van de afstudeeropdrachten en door na te gaan wat alumni doen nadat ze de opleiding hebben afgerond. Het panel heeft beide elementen onderzocht bij de beoordeling van de bacheloropleiding Ergotherapie.

### Kwaliteit van eindwerken

Alle beoogde leerresultaten/beroepscompetenties worden op bachelorniveau getoetst in de afstudeerfase, die bestaat uit een afstudeerproject (30 EC) en een afstudeerstage (30 EC). Met het oog op deze externe evaluatie heeft het panel in totaal 16 studentendossiers bekeken. Elk dossier bestond uit een praktijkbeoordeling, een EBP-toets, een groepsproject/beroepsproduct en een individueel reflectieverslag op dit project. De concrete dossiers werden geselecteerd uit een geanonimiseerde lijst van in totaal 110 studenten die in de studiejaren 2022-2023 en 2023-2024 zijn afgestudeerd. Bij de selectie is rekening gehouden met de eindscores van de studenten en hun deelname aan verschillende afstudeerprojecten. Het panel heeft geen studentendossiers kunnen bekijken van de leerroute IPZ, omdat er voor deze leerroute ten tijde van de visitatie nog geen afgestudeerden waren.

Het panel vond alle dossiers aan de maat en in verschillende gevallen zelfs (zeer) goed. Alle beroepsproducten voldeden aan de minimumeisen van een Bachelor of Science opleiding. Slechts bij één van de 64 producten – een EBP-toets met een laag cijfer - had het panel twijfel over de basiskwaliteit.

Het volledige pakket aan dossiers en producten overschauwend, waardeert het panel de diversiteit aan relevante onderwerpen en contexten die het volledige ergotherapeutische werkveld weerspiegelen. Door per student vier producten en hun beoordelingen te bekijken kreeg het panel een goed beeld van de uiteenlopende interesses van de studenten. Bovendien laat de combinatie van producten studenten toe om de verschillende vaardigheden op eindniveau aan te tonen. Het panel is er dan ook van overtuigd dat de studenten die hun studentendossier succesvol afronden effectief alle beroepscompetenties van een startbekwaam ergotherapeut hebben aangetoond.

Specifiek met betrekking tot de beroepsproducten uit het afstudeerproject stelt het panel vast dat die producten erg divers zijn, starten met een vraag uit het werkveld en vaak leiden tot een relevant antwoord voor de cliënt en/of een bijdrage aan de ontwikkeling van het beroep. In verschillende projecten kwam de meerwaarde van ergotherapie voor de cliënt en de maatschappij naar voren. Als aandachtspunt voor de toekomst geeft het panel de opleiding mee

om alle studenten te stimuleren de maatschappelijke relevantie en meerwaarde van ergotherapie nog nadrukkelijker te verwerken in hun beroepsproducten. Die aanmoediging volgt uit de vaststelling dat enkele producten minder specifiek waren toegesneden op de ergotherapie. Door projecten bij aanvang (nog explicieter) te screenen op hun potentiële relevantie als ergotherapeutisch eindwerk en beroepsproduct, kan de opleiding ervoor zorgen dat alle studenten werken aan producten die hen doen reflecteren over – en bijdragen aan – de ontwikkeling van het ergotherapie-beroep.

### **Vervolgcarrière van afgestudeerden**

Het panel stelt vast op basis van de ZER en de discussies ter plaatse dat alumni over het algemeen erg tevreden zijn over de opleiding en de springplank die de opleiding biedt naar een carrière als ergotherapeut en/of een vervolgstudie. Hoewel de overgrote meerderheid ervoor kiest om dadelijk de arbeidsmarkt te betreden, gaat ongeveer 20% van de afgestudeerden verder met een vervolgstudie. Het panel begrijpt dat deze laatste keuze met name wordt getriggert door de aandacht die tijdens het curriculum wordt besteed aan onderzoek en die studenten motiveert om hun academische vaardigheden verder te ontwikkelen vooraleer ze zich op de arbeidsmarkt begeven. Het panel is erg te spreken over deze dubbele finaliteit (direct betreden arbeidsmarkt, keuze voor vervolgonderwijs). Ook de opleiding juicht deze evolutie toe en hoopt in de toekomst nog meer studenten te stimuleren om – naast hun baan als ergotherapeut – de tweejarige European Master of Science in Occupational Therapy te volgen.

De resultaten van de meest recente hbo-monitor en alumni enquête tonen aan dat HvA ergotherapeuten erg tevreden zijn met de opleiding en met de professionele positie die ze momenteel bekleden. Alle HvA-afgestudeerden komen terecht in een baan op hbo-niveau of hoger, en bijna alle alumni zouden de opleiding opnieuw starten en/of aanraden aan familie en vrienden. Tijdens de gesprekken bevestigden zowel studenten als alumni deze positieve berichten. Ze voelen/voelden zich voldoende voorbereid om na de opleiding aan het werk te gaan of voort te studeren. Uit die gesprekken onthoudt het panel voorts dat de meeste alumni aan het werk zijn in de eerstelijnszorg, in de ouderenzorg en in ziekenhuizen. Vertegenwoordigers van het werkveld gaven aan tevreden te zijn met de (start)competenties van de ergotherapeuten die afgestudeerd zijn aan de HvA.

Het panel concludeert uit al die bijdragen dat studenten die de bacheloropleiding Ergotherapie aan de HvA succesvol afronden over de nodige competenties beschikken om een vervolgstudie aan te vatten op masterniveau. De afgestudeerden die ervoor kiezen om dadelijk aan de slag te gaan, doen dit in het domein en op het niveau van hun studie, en dit tot tevredenheid van het werkveld.

### **Overwegingen**

Op basis van de bovenstaande bevindingen is het panel van oordeel dat studenten die de bacheloropleiding Ergotherapie succesvol afronden effectief beschikken over de leerresultaten en beroepscompetenties van een startbekwaam ergotherapeut. De review van de studentendossiers toont aan dat alle afstudeerproducten voldoen aan de minimumeisen van een

Bachelor of Science-opleiding. Bovendien kunnen studenten via hun beroepsproducten een meerwaarde creëren voor hun opdrachtgever en/of voor de ontwikkeling van hun beroep.

De door de opleiding verzamelde cijfergegevens en de gesprekken met studenten en alumni tonen voorts aan dat de behaalde eindkwalificaties toelaten aan afgestudeerden om dadelijk in te stromen op de arbeidsmarkt en dit in posities overeenkomstig het niveau en het domein van hun studie. Het panel waardeert bovendien dat een groeiend aantal afgestudeerden ervoor kiest om eerst een masteropleiding aan te vatten.

Die positieve overwegingen laten onverlet dat het panel ruimte ziet om de maatschappelijke relevantie en meerwaarde van ergotherapie nog scherper te laten terugkomen in alle beroepsproducten tijdens het afstudeerproject. Op die manier zorgt de opleiding ervoor dat alle studenten werken aan producten die hen doen reflecteren over - en bijdragen aan – de ontwikkeling van het ergotherapie-beroep.

### **Conclusie**

Het panel oordeelt dat de BSc Ergotherapie **voldoet** aan standaard 4, gerealiseerde leerresultaten.

## **Eindoordeel**

Het panel heeft vastgesteld dat de bacheloropleiding Ergotherapie aan de Faculteit Gezondheid, Sport en Bewegen van de Hogeschool van Amsterdam voldoet aan de vier standaarden uit het NVAO kader: beoogde leerresultaten, onderwijsleeromgeving, toetsing, en gerealiseerde leerresultaten. Het eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding is daarom **positief**.

## **Ontwikkelpunten**

- Verwerk de eigen kleur van de HvA ergotherapeut in de leerresultaten;
- Operationaliseer de zeven competentiegebieden/beoogde leerresultaten in sub-criteria en per niveau;
- Zorg ervoor dat de dekking van de BOKSA en de competenties in het curriculum is gedocumenteerd;
- Zet meer afspraken en processen op papier, met behoud van de informele kwaliteitscultuur;
- Maak meer promotie bij studenten voor een buitenlandse studieperiode en neem praktische bezwaren zoveel mogelijk weg;
- Zorg voor een kader waarin opleiders uit de professionele praktijk op een duurzame manier deel uitmaken van het docententeam;
- Versterk de navolgbaarheid en transparantie bij de beoordeling van afstudeerproducten door te sturen op een correcte naleving en een consequente archivering;
- Zorg ervoor dat alle beroepsproducten in het afstudeerproject de maatschappelijke relevantie en meerwaarde van het beroep onderstrepen.

## **Bijlagen**

### **Bijlage A – Administratieve gegevens**

Instelling: Hogeschool van Amsterdam  
Status: Bekostigd  
ITK: Positief

Opleiding: Ergotherapie  
Locatie: Amsterdam  
Code: 34574  
Oriëntatie: hbo  
Niveau: bachelor  
Voertaal: Nederlands  
Trajecten: Ergotherapie  
Ergotherapie leerroute IPZ (interprofessionele paramedische zorg)  
Graad: Bachelor of Science  
Studielast: 240 EC  
Variant: voltijd

Contact: Albert de Voogd, opleidingsmanager (a.h.de.voogd@hva.nl)

## **Bijlage B - Panel**

### **Mariëlle Klerks, voorzitter**

Mariëlle is senior beleidsadviseur kwaliteit Onderwijs en Onderzoek bij hogeschool Inholland en verantwoordelijk voor de kwaliteitszorg in het domein Onderwijs & Innovatie. Mariëlle is gecertificeerd door NVAO en ECA en heeft ruime ervaring met het voorzitten van nationale en internationale accreditatie panels.

### **Karen Van de Putte**

Karen heeft ergotherapie en medische sociale wetenschappen gestudeerd. Ze is coördinator van het departement Ergotherapie en opleidingshoofd van de bachelor Ergotherapie aan de Arteveldehogeschool in Gent. Karen is lid van het Vlaams Overleg Ergotherapie en voorzitter van de beroepsvereniging Ergotherapie Vlaanderen.

### **Marjolein Roemaat**

Marjolein is opgeleid als fysiotherapeut en bewegingswetenschapper, en behaalde nadien haar onderwijsbevoegdheid in het hoger onderwijs. Ze is momenteel aan de slag als docent, trainer en onderwijsadviseur bij verschillende zorgopleidingen. Marjolein heeft ervaring met curriculumontwikkelingen en beschikt over toetsdeskundigheid.

### **Tjeerd de Jong**

Tjeerd de Jong heeft ruime ervaring als leidinggevende in het hoger beroepsonderwijs, en als bestuurder in onderwijs, sport en gezondheidszorg. Hij is momenteel voorzitter van het College van Bestuur bij Onderwijsgemeenschap Venlo en Omstreken. Tjeerd is regelmatig betrokken bij hoger onderwijs accreditaties in Nederland.

### **Rosanne de Langen – Oet**

Rosanne startte haar loopbaan als ergotherapeut. Na postgraduatoren in Innovatie en Leiderschap in de zorg is ze momenteel beleidsadviseur bij Wijdezorg en voorzitter van de Adviesraad Ouderen van Ergotherapie Nederland. Rosanne is coauteur van het landelijk Beroepsprofiel Ergotherapeut.

### **Melda Cetin, student-lid**

Melda is derdejaars student Ergotherapie aan de Hanzehogeschool in Groningen, en lid van de opleidingscommissie van haar bacheloropleiding.

Het panel werd ondersteund door **Mark Delmartino**, MDM Consultancy bv, Antwerpen. Als freelance secretaris werkt Mark sinds 2006 met NVAO panels. Hij is gecertificeerd NVAO secretaris en behoort tot de pool van externe secretarissen van de Hogeschool van Amsterdam.

Alle panelleden en de secretaris hebben de onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring van de NVAO ondertekend.

## **Bijlage C - Bezoekprogramma**

### **Dinsdag 19 november 2024**

|               |                                  |
|---------------|----------------------------------|
| 09.00 – 10.00 | Aankomst en intern overleg panel |
| 10.00 – 11.00 | Management en coördinatie        |
| 11.00 – 11.45 | Docenten leerjaar 1 en 2         |
| 11.45 – 12.30 | Docenten leerjaar 3 en 4         |
| 12.30 – 13.00 | Studenten                        |
| 13.00 – 13.45 | Lunch en intern overleg panel    |
| 13.45 – 14.15 | Rondleiding                      |
| 14.15 – 15.00 | Examencommissie en toetskamer    |
| 15.00 – 15.30 | Werkveld en alumni               |
| 15.30 – 16.00 | Intern overleg panel             |
| 16.00 – 16.30 | Facultatief terugkomgesprek      |
| 16.30 – 17.30 | Intern overleg panel             |
| 17.30 – 18.00 | Terugkoppeling                   |
| 18.00 – 18.30 | Borrel en afsluiting team        |

Locatie: lokaal C1.23, Faculteit Gezondheid, Tafelbergweg 51, Amsterdam

## Bijlage D - Geraadpleegde materialen

**Zelfevaluatie**rapport Ergotherapie, Hogeschool van Amsterdam, November 2024.

**Bijlagen** bij het zelfevaluatie

- Positionering leerroute IPZ
- Beoordelingsrapport accreditatie 2018
- Landelijk opleidingsprofiel
- Beoordelingsrapport MTR 2022
- Beheersniveaus beroepscompetenties 2023
- Opvolging aanbevelingen accreditatie 2018
- National Transcript 2023-2033
- Opvolging aanbevelingen MTR 2022
- Tuning Guidelines and Reference points Occupational Therapy
- Verslag ontwikkelgesprek 2022
- Jaarplan Ergotherapie 2024
- Meerjarenplan FG 2022-2026
- HvA Instellingsplan 2021-2026
- Lectoraat Ergotherapie Onderzoek en onderwijs
- Onderwijs- en toetsbeleid HvA
- OER 2023-2024 Ergotherapie
- Toetsoverzicht 2023-2024 Ergotherapie
- Studiegids 2023-2024 Ergotherapie
- Kerngetallen opleiding Ergotherapie
- Docententeam expertise, werkveld, publicaties
- Jaarverslag opleidingscommissie 2022-2023
- Jaarverslag toetskamer 2022-2023
- Jaarverslag examencommissie 2022-2023
- Verslagen steekproef eindstages
- Verslag steekproef eindwerken
- Verslag steekproef propedeuse IPZ 2024
- NSE factsheet 2024 Ergotherapie
- HBO Monitor 2023 Ergotherapie
- Programma praktijk in huis workshops

Voor de **review van eindwerken** heeft het panel 16 studentendossiers bestudeerd uit de academiejaren 2022-2023 en 2023-2024. De steekproef is representatief voor de behaalde scores. Elk dossier bestaat uit verschillende afstudeerproducten en beoordelingen: een bachelor groepsproject (theoretische onderbouwing en beroepsproduct), een individuele opdracht (kritische discussie), een EBP-verslag en een stagepraktijkbeoordeling.

## Bijlage E – Aanbevelingen vorige visitatie

De opleiding Ergotherapie is in 2019 geaccrediteerd door de NVAO na een positief oordeel van de visitatiecommissie in november 2018. De aanbevelingen van het panel zijn mede uitgangspunt geweest voor de verbeteracties van de afgelopen jaren. Onderstaand presenteren we een overzicht van de aanbevelingen en de opvolging die wij daaraan gegeven hebben.

- *Overweeg om de verschillende speerpunten meer in samenhang te presenteren om tot een nog krachtiger profiel te komen; zet de huidige ontwikkeling van de speerpunten in het programma voort, vooral de speerpunten interprofessioneel samenwerken, internationalisering en de verbinding van onderwijs, onderzoek en praktijk.*

Om tot een krachtiger profiel te komen, hebben we ervoor gekozen om ons te focussen op twee speerpunten. Het eerste speerpunt is de verbinding tussen onderwijs, praktijk en onderzoek. We zijn bijzonder trots op hoe het ons lukt zowel de praktijk, als het onderzoek in onze onderwijsomgeving te integreren. Het tweede speerpunt is internationalisering en diversiteit; gezien de grootstedelijke context van Amsterdam en de internationale ontwikkelingen binnen de ergotherapie en de globalisering vinden we het belangrijk dat alle studenten en docent-onderzoekers mogelijkheden hebben om te studeren en te werken in een divers internationale samenleving. Het speerpunt Sterke kanten benadering hebben we nu volledig in het onderwijs geïntegreerd. De sterke kanten benadering zet sterke kanten en kwaliteiten centraal, waardoor de student deze kwaliteiten ook bewust kan inzetten om zich verder te ontwikkelen. Het speerpunt Individueel en maatschappelijk perspectief is inmiddels een standaard onderdeel van ons beroep. Dit is dus geen speerpunt voor ons als opleiding, maar is kenmerkend voor de gehele beroepsgroep. Hetzelfde geldt voor het speerpunt Interprofessioneel samenwerken. Het onderwijsprogramma Interprofessionele Zorg (IPZ), wat ook opleidt tot ergotherapeut en waar onze docenten bij betrokken zijn, brengt dit speerpunt nog explicieter naar voren.

- *Laat de speerpunten meer tot uiting komen in beroepsopdrachten en eindwerken. Voorafgaand aan het programma Afstudeerproject doen studenten een oriëntatie op mogelijke vraagstukken die aansluiten bij de beroepspraktijk en passen bij hun eigen interesses en talenten. Ze kiezen hierbij als groep een vraagstuk om uit te werken. Dit projectidee wordt gepresenteerd aan het projectbureau. Het projectbureau, bestaande uit een aantal docenten, controleert het projectidee op complexiteit en geschiktheid voor afstudeerniveau (competentieniveau 3) en of het passend is bij het Amsterdamse profiel van de opleiding Ergotherapie. Ook komen de speerpunten duidelijker terug in de beroepsopdrachten in de eerste twee jaar en zijn er activiteiten toegevoegd. Dit is te lezen in het hoofdstuk waarin het speerpunt internationalisering en diversiteit aan bod komt.*

- *Creëer een minder omslachtige structuur om de gerealiseerde leerdoelen aan te tonen, bijvoorbeeld in een beperkter aantal eindwerken.*

Voor het afstudeerproject is gekozen om de literatuurstudie onder te brengen in het beroepsproduct, waardoor er meer samenhang is ontstaan. Daarnaast wordt het eindproject gepresenteerd aan de opdrachtgever als overdrachtmoment, in plaats van als summatief

toetsmoment. Wat betreft de afstudeerstage is Direct Toegankelijke Ergotherapie nu opgenomen in het reguliere onderwijsprogramma in jaar 2. Het aantal verschillende onderwijseenheden is in zowel afstudeerstage als afstudeerproject gereduceerd tot twee overzichtelijke eenheden. Daarnaast is de Beroeps Opdracht (BOP) geïntegreerd in de stage.

- *Onderbouw de beoordeling van eindwerken beter en maak de afwegingen daarbij transparanter en beter navolgbaar.*

De examinatoren beoordelen de eindwerken afzonderlijk van elkaar met behulp van het beoordelingsformulier. Zij komen afzonderlijk van elkaar tot een cijfer. Zodra deze onafhankelijke beoordelingen gereed zijn, worden ze door de examinatoren geüpload in OnStage. Tijdens de kalibreersessie vullen beide examinatoren gezamenlijk één definitief beoordelingsformulier (Rubrics formulier) in dat bestemd is voor de student met daarbij het cijfer en een korte onderbouwing van het eindoordeel. Ieder semester wordt vooraf een scholing georganiseerd gericht op het beoordelen en kalibreren. De integrale beoordeling (kennis, attitude en vaardigheden) in de stage bestaat uit een advies van de praktijkbegeleider(s) over het niveau van competentieontwikkeling. Dit advies wordt omgezet naar een onafhankelijke beoordeling door twee docentbegeleiders, resulterend in een cijfer. Na kalibratie volgt een definitieve beoordeling. Het beoordelingsproces kent zowel een ontwikkelingsgerichte tussenevaluatie (halverwege de stage en bij voorkeur op het praktijkadres) als een summatieve eindbeoordeling. De tussenevaluatie is een ontwikkelingsgericht moment, de schriftelijke evaluatie kan feedback en aandachtspunten bevatten. De eindevaluatie is een beoordelingsmoment, praktijkbegeleiders zijn geïnstrueerd dat bij de eindevaluatie geen ontwikkelingsgerichte feedback wordt geschreven maar een toelichting op de beoordeling. Er wordt gebruik gemaakt van één formulier waarop beide evaluatiemomenten geregistreerd worden. Praktijkbegeleiders leveren een gezamenlijke beoordeling aan (aan de docentbegeleider), nadat deze is doorgenomen met de ergotherapeut i.o. en vergeleken met de zelfevaluatie van de ergotherapeut i.o.. In de eindbeoordeling is het advies van de praktijkbegeleider leidend. Bij onduidelijkheden over de toelichting op de beoordeling vindt overleg plaats tussen docentbegeleider en praktijkbegeleider. Bij een discrepantie in de beoordeling tussen beide examinatoren vindt intervisie plaats of wordt een derde examiner ingeschakeld.

- *Leg in de beoordeling van eindwerken een duidelijkere relatie met de speerpunten en de beroepscompetenties.*

In het afstudeerproject ligt de nadruk op de volgende competenties: Innoveren, Zorg dragen voor kwaliteit, Onderzoeken, Ondernemen en Leren en ontwikkelen. Bij het afstudeerproject maken studenten altijd (naast hun onderbouwing) een concreet beroepsproduct dat gebruikt kan worden in de beroepspraktijk en draagt in die zin bij aan vernieuwing of kwaliteitsverbetering van de praktijk. In de afstudeerstage wordt expliciet beoordeeld op de volgende competenties: Inventariseren en analyseren, Behandelen en begeleiden, Adviseren aan derden, Ondersteunen en versterken, Samenwerken, Organiseren, Zorgdragen voor kwaliteit, en tot slot Leren en Ontwikkelen. Hierbij is de stage behaald als alle competenties op minimaal voldoende eindniveau zijn afgerond. De drie speerpunten 1) het individueel en het sociaal-maatschappelijk perspectief 2) de sterke kanten benadering en 3) interprofessioneel samenwerken zijn nu meer

verwerkt in de (wijze) van beoordelingen of representatie van de eindwerken. Dit geldt overigens ook voor andere programma's waarin deze drie speerpunten nu integraal verwerkt zijn. Voor de speerpunten internationalisering en diversiteit en de verbinding onderwijs, praktijk en onderzoek geldt dit ook én zij zijn daarnaast inhoudelijk en representatief goed terug te vinden in de verdeling van afstudeerprojecten.

- *Overweeg binnen het huidige systeem van toetsing een afwisseling van summatieve toetsen met een meer formatief karakter van toetsing.*

We zijn bezig met een doorontwikkeling van ons curriculum. Er zijn een viertal ontwikkelingen die hier aanleiding toe zijn. Dat zijn 1) het verlagen contacturen en vereenvoudigen van werkvormen; 2) ontwikkelingsgericht toetsen; 3) flexibilisering in het onderwijs en 4) het gereedkomen van de nieuwe beroepscompetenties Ergotherapie. Geconcretiseerd vraagt dit om docenten die formatief handelen, betekenisvolle en geïntegreerde toetsing ontwikkelen en zich medeverantwoordelijk voelen voor het gehele curriculum. Dit vergt een toetsprogramma op basis van backward design (constructieve harmonie) en gedegen leeruitkomsten. Centraal staat hierin de afstemming tussen docenten, studenten, opleiding en werkveld. In studiejaar 2022-2023 wordt gestart met het aangepaste curriculum in jaar 2, daarna volgen jaar 1, jaar 3 en jaar 4.